

Till **MILJÖMINISTERIET**
kirjaamo@ym.fi; ville.koponen@ym.fi.

ÄRENDE

Utlåtande om regeringspropositionen angående förslag till ändring av den lag som handlar om investeringsunderstöd som beviljas för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov.

BAKGRUND

Förbundet De Utvecklingsstördas Väl rf (FDUV) är en riksomfattande intresseorganisation som arbetar för svenskspråkiga personer med utvecklingsstörning och deras närstående. Förbundet representeras av elva lokalföreningar samt föreningen för personer med utvecklingsstörning Steg för Steg. Förbundet har ca 2700 medlemmar.

UTLÅTANDE

Investeringsstöd också för användare i närområdet

FDUV ser det i huvudsak som positivt att man i beräkning av investeringsunderstöd också beaktar kostnader för serviceutrymmen som är planerade att betjäna förutom hyresgästerna också stödbehövande i närområdet. Vi ser att man genom detta kan stödja särskilt personer med utvecklingsstörning att bo självständigt i enskilda lägenheter, eftersom de därtill kan få nödvändigt stöd och hjälp via särskilda servicepunkter i samband med servicebostäderna. Det är också positivt att man vid beräkning av understödets storlek även beaktar målgruppens möjligheter att betala hyra, eftersom till exempel personer med utvecklingsstörning ofta befinner sig i ekonomiskt svagare ställning jämfört med den övriga befolkningen.

Vi vill ändå påpeka att det finns en risk för att serviceanordnaren till exempel på grund av sparkrav går in för att centralisera fler tjänster än nödvändigt, till exempel genom att placera daglig verksamhet i samma utrymmen som boendeverksamhet. Ett motsvarande arrangemang blir då mycket begränsande för personen med utvecklingsstörning, som då saknar verkliga möjligheter att ta del av det omgivande samhället. Personer med utvecklingsstörning har rätt att bo så som andra kommuninvånare och därmed också rätt att uppleva olika miljöer. Centralisering av tjänster bör därför basera sig på de stödbehövandes verkliga, individuella behov; i annat fall kan det leda till lösningar som är segregering.

Understöd enligt behov istället för särskilda anslag för specifika målgrupper

FDUV förhåller sig försiktigt positiv till att investeringsunderstöd i fortsättningen beviljas på basis av de

kostnader som uppstår på grund av invånarnas individuella behov av utrymme eller utrustning istället för att reservera särskilda anslag för en specifik målgrupp. Detta tvingar serviceanordnaren att noggrant utreda vars och ens individuella behov av stöd. Hittills har investeringsstödet för personer med utvecklingsstörning främst riktats till stora enheter, oberoende av vilket stödbehovet är. Det kan betyda att de som har stora stödbehov inte får sina behov tillgodosedda och de som har behov av mindre stöd igen erbjuds tjänster de inte behöver. Den föreslagna förändringen leder förhoppningsvis till noggrannare behovsutredningar och individuella boendelösningar som svarar på personernas egentliga behov. Det finns emellertid också en risk att det inte byggs tillräckligt med bostäder för personer med utvecklingsstörning, fastän behovet är stort.

Bostädernas användning

Att bostäderna av särskilda orsaker kan användas också av andra än den ursprungliga målgruppen, är en bra utveckling. Det kan leda till en större integrering av människor i olika livssituationer och är berikande för alla. Dessutom har man tidigare placerat personer med utvecklingsstörning mot sin vilja i bostäder för att fylla eventuella tomrum. Däremot bör man vara uppmärksam på att bostadshus som enbart används av olika grupper av personer som behöver stöd (äldre, personer med funktionsnedsättning, missbrukare) kan fungera segregering och därför bör särskild uppmärksamhet fästas vid hur de stödbehövande de facto kan vara delaktiga i sitt närsamhälle. Föresättningsvis är det därför viktigt att serviceanordnaren noga utreder behovet av boendelösningar för personer med utvecklingsstörning, samt stöder personen på vägen till ett eget hem genom flyttningsförberedelse.

Hysesavtal tryggar hyresgästens rättigheter

FDUV anser att det är bra att det förutsätts att hyresgäster i boende för specialgrupper skriver hyresavtal, eftersom detta stärker hyresgästens rättigheter i enlighet med hyresavtalslagen. Därtill förtydligas att serviceavgiften inte ska inkluderas i hyreskostnaderna.

Bättre riktat stöd ger bättre boendelösningar

Avslutningsvis vill FDUV betona att det är viktigt att det byggs bostäder som planerats enligt de individuella behov som personer med utvecklingsstörning har, fastän inga särskilda anslag reserveras för just den målgruppen. Personer med utvecklingsstörning vill oftast bo som alla andra, men de behöver också få stöd för att kunna leva och bo som alla andra.

Helsingfors, 28.6.2016

Lisbeth Hemgård
040 526 43 69
lisbeth.hemgard@fduv.fi

Annette Tallberg
040 674 72 47
annette.tallberg@fduv.fi